

REVIZIJSKO POROČILO
O PRAVILNOSTI OBRAČUNAVANJA PLAČ DIREKTORJA
SNAGE, JAVNEGA PODJETJA, D. O. O., MARIBOR
ZA LETO 2005

*Bedimo
nad potmi
javnega
denarja*

POS LANSTVO

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

**REVIZIJSKO POROČILO
O PRAVILNOSTI OBRAČUNAVANJA PLAČ DIREKTORJA
SNAGE, JAVNEGA PODJETJA, D. O. O., MARIBOR
ZA LETO 2005**

Številka: 1209-1/2006-18

Ljubljana, 22. decembra 2006

Računsko sodišče je revidiralo plače direktorjev Snage, javnega podjetja, d. o. o., Maribor (v nadaljevanju: družba Snaga) za leto 2005. Družba Snaga je za leto 2005 direktorjema obračunala plačo v znesku 12.720.629 tolarjev, bonitete v znesku 94.473 tolarjev, povračila stroškov v zvezi z delom v znesku 382.743 tolarjev, regres za letni dopust v znesku 200.000 tolarjev in odpravnino ob upokojitvi v znesku 3.821.625 tolarjev.

Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorjev.

Računsko sodišče je Mestni občini Maribor (v nadaljevanju: MOM) o pravilnosti določanja plač direktorjev javnega podjetja izreklo *pozitivno mnenje* in od MOM zahtevalo predložitev *odzivnega poročila*, v katerem mora v roku 80 dni predložiti v skladu z Zakonom o lokalni samoupravi usklajena merila. Računsko sodišče je MOM *priporočilo*, naj pri spremembi meril za določitev plače direktorjev:

- upošteva obseg nalog, finančno stanje podjetij ter doseganje ciljev iz letnih načrtov,
- določi omejitve, da se v pogodbah o zaposlitvi direktorjev ne sme določati drugih pravic oziroma oblik nagrajevanja, kot so opredeljena v merilih,
- določi obvezno soglasje župana k pogodbi o zaposlitvi.

Računsko sodišče je družbi Snaga o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorjev družbe Snaga za leto 2005 izreklo *negativno mnenje*. Na izrek mnenja so vplivale naslednje nepravilnosti:

- izplačilo plače za delovno uspešnost drugega direktorja je v neskladju s Sklepom o merilih; vrednost nepravilnosti je ocenjena na 241.261 tolarjev;
- izplačilo plače za poslovno uspešnost drugega direktorja je v neskladju s Sklepom o merilih; vrednost nepravilnosti je ocenjena na 433.578 tolarjev;
- izplačilo regresa za prehrano direktorjema je v neskladju z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov; vrednost nepravilnosti je ocenjena na 56.332 tolarjev.

Računsko sodišče je od družbe Snaga zahtevalo predložitev *odzivnega poročila*, v katerem mora v roku 90 dni predložiti pogodbo o zaposlitvi z direktorjem družbe Snaga, ki bo v skladu s spremenjenimi merili MOM, oziroma bo omejevala plačo direktorja vsaj v višini plače župana MOM.

Družba Snaga je nekatere ugotovljene nepravilnosti odpravila oziroma sprejela ustrezne popraviljalne ukrepe delno že med revizijskim postopkom.

KAZALO

1. UVOD	8
1.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	8
1.2 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	9
1.2.1 Predstavitev Mestne občine Maribor.....	9
1.2.2 Predstavitev družbe Snaga.....	9
2. UGOTOVITVE	10
2.1 DOLOČANJE PLAČ DIREKTORJEV JAVNIH PODJETIJ V MESTNI OBČINI MARIBOR.....	10
2.1.1 Merila za določitev plač direktorjev.....	10
2.2 PLAČE IN DRUGI PREJEMKI DIREKTORJA	13
2.2.1 Določanje, obračunavanje in izplačevanje plač.....	13
2.2.1.1 Osnovna plača in dodatek za delovno dobo	13
2.2.1.2 Del plače za delovno uspešnost	14
2.2.1.3 Del plače za poslovno uspešnost	14
2.2.2 Določanje in obračunavanje bonitet.....	15
2.2.2.1 Boniteta za uporabo mobilnega telefona	15
2.2.2.2 Boniteta za plačilo zavarovalnih premij	15
2.2.3 Povračila stroškov v zvezi z delom.....	16
2.2.4 Regres za letni dopust in koriščenje letnega dopusta.....	17
2.2.5 Odpravnina ob upokojitvi.....	17
3. MNENJE	18
3.1 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA MESTNE OBČINE MARIBOR PRI DOLOČANJU PLAČ DIREKTORJEV.....	18
3.2 MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA DRUŽBE SNAGA PRI DOLOČANJU IN OBRAČUNAVANJU PLAČ DIREKTORJEV	18

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	20
---	-----------

5. PRIPOROČILA	22
-----------------------	-----------

1. UVOD

Revizijo pravilnosti obračunavanja plač direktorjev gospodarske družbe Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor za leto 2005 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču (v nadaljevanju: ZRacS-1)¹ in programa za izvrševanje revizijske pristojnosti računskega sodišča v letu 2006. Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan Mestni občini Maribor, Ulica heroja Staneta 1, Maribor (v nadaljevanju: MOM) in družbi Snaga.

1.1 Obrazložitev revizije

Predmet revizije je ugotavljanje pravilnosti obračunavanja plač direktorjev družbe Snaga (v nadaljevanju: direktorja) za leto 2005. Cilj revizije je izrek mnenja o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorjev.

Ta revizija je del prečne revizije pravilnosti obračunavanja plač direktorjev v desetih javnih podjetjih, članov uprave v treh gospodarskih družbah, v katerih ima Republika Slovenija večinski poslovni delež, in direktorjev v dveh gospodarskih družbah, ki opravljata gospodarsko javno službo, za leto 2005.

Revizija pravilnosti obračunavanja plač direktorjev je obsegala preizkušanje skladnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorju s predpisi, internimi akti in pogodbenimi določili.

Preveritve smo opravili s preizkušanjem podatkov, uporabljali pa smo tudi analitične metode.

Pri oblikovanju mnenja smo upoštevali odgovornost MOM za sprejem meril za določanje plač direktorjev javnih podjetij v skladu s 100.b členom Zakona o lokalni samoupravi³ (v nadaljevanju: ZLS) in odgovornost pristojnih organov družbe Snaga za določanje plač direktorjev, ki ne presega plače župana MOM (v nadaljevanju: župan), glede na veljavne določbe ZLS⁴ ter pri obračunavanju in izplačevanju plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorjev za leto 2005.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 1209-1/2006-3 z dne 31. 1. 2006.

³ Uradni list RS, št. 100/05.

⁴ Do 13. 8. 2005 osnovna plača direktorja ne bi smela preseči plače župana, od tega datuma pa plača direktorja brez dodatka za delovno dobo ne bi smela preseči plače župana brez dodatka za delovno dobo.

1.2 Predstavitev revidirancev

1.2.1 Predstavitev Mestne občine Maribor

MOM je v letu 2005 predstavljal in zastopal župan Boris Sovič. MOM ima 45 članov mestnega sveta in sedem članov nadzornega odbora. V MOM je bilo na dan 31. 12. 2004 prijavljenih 111.673 prebivalcev⁵. Odločitev o sprejemu meril za določitev plač direktorjev javnih zavodov, javnih podjetij, javnih skladov in agencij, katerih ustanovitelj je občina, mora sprejeti mestni svet MOM. V letu 2005 in med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Boris Sovič, župan MOM.

1.2.2 Predstavitev družbe Snaga

Družba Snaga je bila ustanovljena 27. 2. 1961. Vpisana je v sodni register pri Okrožnem sodišču v Mariboru pod vložno številko 10007800. Njena ustanoviteljica je MOM, ki ima v družbi Snaga 100-odstotni poslovni delež. Osnovni kapital družbe znaša 315.547 tisoč tolarjev. Skupščina družbe Snaga je sprejela Statut družbe Snaga, javno podjetje⁶ (v nadaljevanju: Statut družbe Snaga), iz katerega izhaja, da je MOM s Sklepom preoblikovala Komunalno podjetje Snaga, p. o., Maribor v Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor.

Družba Snaga opravlja naslednje gospodarske javne službe:

- ravnanje z odplakami,
- zbiranje in odvoz odpadkov,
- dejavnost deponij,
- ravnanje z nevarnimi odpadki in
- čiščenje okolja in druge dejavnosti javne higiene.

V letu 2005 sta bila odgovorni osebi Branko Šnuderl, direktor družbe Snaga od 9. 7. 2001 do 8. 7. 2005 (v nadaljevanju: prvi direktor) in Stanislav Žagar, direktor družbe Snaga od 9. 7. 2005 (v nadaljevanju: drugi direktor). Med izvajanjem revizije je bil odgovorna oseba Stanislav Žagar, direktor družbe Snaga.

Pogodbo o zaposlitvi s prvim direktorjem⁷ je v imenu delodajalca sklenil takratni predsednik nadzornega sveta družbe Snaga Vasilij Lavrič. Pogodbo o zaposlitvi z drugim direktorjem⁸ je v imenu delodajalca sklenil predsednik nadzornega sveta družbe Snaga Zdravko Luketič.

⁵ http://www.stat.si/letopis/2005/33_5/33-02-05.htm?jezik=si

⁶ Novembra 2003.

⁷ Z dne 9. 7. 2001.

⁸ Z dne 3. 8. 2005.

2. UGOTOVITVE

2.1 Določanje plač direktorjev javnih podjetij v Mestni občini Maribor

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi⁹ (v nadaljevanju: ZLS-L) določa sistem plač direktorjev javnih podjetij, katerih ustanoviteljice so občine.

V desetem odstavku 100.b člena ZLS je bilo do 13. 8. 2005 določeno, da občinski svet s svojim aktom določi merila za določitev plač direktorjev javnih zavodov, javnih podjetij, javnih skladov in agencij, katerih ustanovitelj je občina (v nadaljevanju: merila). Na podlagi meril določene osnovne plače direktorjev ne smejo presegati plače župana.

Glede na prvi odstavek 16. člena ZLS-L bi moral mestni svet MOM sprejeti merila najkasneje do 12. 8. 2002.

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi¹⁰ (v nadaljevanju: ZLS-M) dne 13. 8. 2005 je prišlo do sprememb desetega odstavka 100.b člena ZLS, tako da v skladu z merili določena plača direktorja javnega podjetja ne sme presegati plače župana občine ustanoviteljice. Za primerjavo se ne upošteva dodatkov za delovno dobo.

Družba Snaga je javno podjetje, v katerem ima poslovni delež le ena občina (MOM), zato je za sprejem meril in njegovih sprememb pristojen mestni svet MOM.

2.1.1 Merila za določitev plač direktorjev

Mestni svet MOM je sprejel Sklep o merilih za določanje plač direktorjev javnih organizacij¹¹ (v nadaljevanju: Sklep o merilih), ki določa merila za določanje plač direktorjev javnih zavodov, direktorjev javnih podjetij, javnih skladov in agencij, katerih ustanovitelj je MOM, ter plačila za opravljanje nalog predstavnikov ustanovitelja v njihovih organih, če z zakonom ni določeno drugače. Sklep o merilih je začel veljati 25. 10. 2002.

⁹ Uradni list RS, št. 51/02.

¹⁰ Uradni list RS, št. 72/05.

¹¹ Medobčinski uradni vestnik št. 21 z dne 10. 10. 2002 in št. 3 z dne 1. 3. 2003.

Iz Sklepa o merilih izhaja, da lahko osnovne plače direktorjev dosegajo najmanj 40 odstotkov in največ 95 odstotkov plače, ki jo prejema župan. Višino plače direktorja na podlagi meril, določenih v Sklepu o merilih, določi za sklepanje pogodbe o zaposlitvi pristojen organ.

Pri določanju osnovne plače direktorja se upoštevajo naslednja merila:

- število zaposlenih za nedoločen čas v javni organizaciji¹²,
- povprečna vrednost aktive javne organizacije po letnih računovodskih izkazih v zadnjem poslovnem letu¹³,
- pomen javne organizacije¹⁴.

Direktorju se lahko izplača nagrada za uspešnost poslovanja, če so v letu, za katerega se izplačuje nagrada, izpolnjeni naslednji pogoji:

- letni program dela oziroma letni gospodarski načrt javne organizacije je izpolnjen v celoti,
- poslovanje javne organizacije je bilo pozitivno; če je javna organizacija poslovala z izgubo, je izplačilo nagrade možno le, če je izguba nastala iz objektivnih razlogov,
- javna organizacija je povečala delež dohodka, ki je bil pridobljen na trgu.

Nagrado za uspešnost poslovanja določi direktorju, po predhodno pridobljenem soglasju župana, za sklepanje pogodbe o zaposlitvi pristojen organ.

Glede na število prebivalcev v mestni občini¹⁵ je imel župan v letu 2005 osnovno plačo določeno s količnikom 9 in funkcijski dodatek v višini 75 odstotkov osnovne plače in dodatek za delovno dobo.

V tabeli 1 predstavljamo znesek plače župana MOM in direktorjev na podlagi 100.b člena ZLS ter razliko za leto 2005.

¹² Do 50 zaposlenih 10 odstotkov, od 51 do 139 zaposlenih 20 odstotkov in od 140 zaposlenih 30 odstotkov.

¹³ Do 500.000 tisoč tolarjev 20 odstotkov, od 500.000 tisoč tolarjev do 4.000.000 tisoč tolarjev 30 odstotkov in od 4.000.000 tisoč tolarjev 40 odstotkov.

¹⁴ Javna organizacija, ki opravlja izbirno javno službo, 20 odstotkov, in javna organizacija, ki opravlja obvezno javno službo, 25 odstotkov.

¹⁵ V skladu s tretjim in četrtem odstavkom 100.b člena ZLS.

Tabela 1: Primerjava plače župana in plače direktorjev glede na veljavne določbe ZLS¹⁶ ter razlika

Leto 2005	v tolarjih			
	Plača župana (1)	Plača prvega direktorja (2)	Plača drugega direktorja (3)	Razlika (4)=(2+3)-(1)
do vključno 8. 7.	5.691.093	5.509.202		181.891
od 9. 7.	5.002.389		5.123.831	(121.442)
Skupaj	10.693.482	5.509.202	5.123.831	60.449

Vir: plačilne liste župana in direktorjev za leto 2005.

V skladu z določbo desetega odstavka 100.b člena ZLS bi plače direktorjev družbe Snaga za leto 2005 lahko znašale največ 10.693.482 tolarjev¹⁷, in sicer do vključno 8. 7. 2005, med mandatom prvega direktorja, v znesku 5.691.093 tolarjev in od 9. 7. 2005, med mandatom drugega direktorja, v znesku 5.002.389 tolarjev. Prvi direktor je za leto 2005 prejel 5.509.202 tolarjev¹⁸, drugi pa 5.123.831 tolarjev¹⁹. Glede na deseti odstavek 100.b člena ZLS je drugi direktor prejel 121.442 tolarjev previsoko plačo.

Merila in spremenjena merila bi morala določati plačo direktorjev javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je MOM, tako da bi lahko znašala osnovna plača direktorjev javnih podjetij do vključno 12. 8. 2005 največ 6.751.589 tolarjev in plača direktorjev javnih podjetij brez delovne dobe od 13. 8. 2005 3.941.893 tolarjev. Sklep o merilih je za leto 2005 omogočal izplačilo osnovne plače direktorjev javnih podjetij do vključno 12. 8. 2005 v vrednosti 6.414.010 tolarjev²⁰, od 13. 8. 2005 pa 4.011.309 tolarjev, iz česar izhaja, da Sklep o merilih po 13. 8. 2005 omogoča višje izplačilo plač direktorjev javnih podjetij, kot je določeno v trenutno veljavnem ZLS. Ker Sklepa o merilih kljub spremembi desetega odstavka 100.b člena ZLS²¹ mestni svet MOM ni spremenil, je ta omogočal direktorjem javnih podjetij izplačilo plač, ki je višje, kot je določeno z veljavnim desetim odstavkom 100.b člena ZLS, in sicer od 13. 8. 2005 do konca leta 2005 vsaj v znesku 69.416 tolarjev²².

¹⁶ Do 13. 8. 2005 je pri županu upoštevana plača, pri direktorju pa osnovna plača, od tega datuma je upoštevana pri obeh plača brez dodatka za delovno dobo.

¹⁷ Do vključno 12. 8. 2005 je upoštevana celotna plača župana, od 13. 8. 2005 pa plača župana brez dodatka za delovno dobo.

¹⁸ Do vključno 8. 7. 2005 je upoštevana plača prvega direktorja.

¹⁹ Od 9. 7. 2005 do vključno 12. 8. 2005 je upoštevana plača drugega direktorja, od 13. 8. 2005 pa plača drugega direktorja brez dodatka za delovno dobo.

²⁰ Pri upoštevanju podlage za osnovno plačo direktorjev javnih podjetij je do 13. 8. 2005 upoštevan tudi dodatek za delovno dobo župana, od tega datuma naprej pa le osnovna plača in dodatek za opravljanje funkcije župana.

²¹ Z uveljavitvijo ZLS-M.

²² 4.011.309 - 3.941.893.

2.2 Plače in drugi prejemki direktorja

Prvega direktorja je imenoval Mestni svet MOM za dobo štirih let²³. Pogodbo o zaposlitvi s prvim direktorjem je predsednik nadzornega sveta sklenil za mandatno dobo štirih let, in sicer za obdobje od 9. 7. 2001 do 8. 7. 2005.

Drugega direktorja je imenoval Mestni svet MOM za dobo enega leta²⁴. Pogodbo o zaposlitvi z drugim direktorjem je predsednik nadzornega sveta sklenil za mandatno dobo enega leta, in sicer za obdobje od 9. 7. 2005 do 8. 7. 2006.

2.2.1 Določanje, obračunavanje in izplačevanje plač

Plača je v skladu z drugim odstavkom 126. člena Zakona o delovnih razmerjih²⁵ sestavljena iz osnovne plače, dela plače za delovno uspešnost in dodatkov. Sestavni del plače je tudi plačilo za poslovno uspešnost, če je tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi.

Družba Snaga je za leto 2005 direktorjema obračunala plačo v znesku 12.720.629 tolarjev, in sicer prvemu direktorju 6.611.042 tolarjev, drugemu pa v znesku 6.109.587 tolarjev.

2.2.1.1 Osnovna plača in dodatek za delovno dobo

2.2.1.1.a V pogodbi o zaposlitvi s prvim direktorjem je določena osnovna plača direktorja, izračunana tako, da se za polovico osnovne plače uporabi povprečna plača v Republiki Sloveniji, za drugo polovico osnovne plače pa povprečna plača na zaposlenega v družbi, in poveča za štirikratnik. Upoštevajo se zadnji podatki o trimesečnih povprečjih teh zneskov. Osnovna plača direktorja se poveča še za dodatek za delovno dobo v skladu z internimi akti.

2.2.1.1.b Glede na to, da je bila pogodba o zaposlitvi s prvim direktorjem podpisana pred uveljavitvijo ZLS-L in tudi sprejetim Sklepom o merilih, ki omejuje plačo direktorja javnega podjetja, družbi Snaga ni mogoče očitati nepravilnosti v zvezi z določitvijo plače prvemu direktorju.

2.2.1.1.c Družba Snaga je prvemu direktorju v obdobju njegovega mandata v letu 2005 obračunala osnovno plačo v znesku 5.509.202 tolarjev²⁶. Na podlagi pogodbe o zaposlitvi bi bil direktor upravičen do osnovne plače v znesku 6.133.762 tolarjev. Družba Snaga je direktorju obračunala nižjo plačo v znesku 624.560 tolarjev glede na pogodbo o zaposlitvi.

²³ Sklep 31. seje Mestnega sveta MOM z dne 9. 7. 2001.

²⁴ Sklep 29. seje Mestnega sveta MOM z dne 27. 6. 2005.

²⁵ Uradni list RS, št. 42/02.

²⁶ Na podlagi odredbe direktorja z dne 30. 9. 2004 je bila direktorju obračunana mesečna osnovna plača od oktobra 2004 do konca njegovega mandata v znesku 876.463 tolarjev.

2.2.1.1.d Družba Snaga je prvemu direktorju v njegovem mandatu v letu 2005 obračunala dodatek za delovno dobo v višini 20 odstotkov od zneska osnovne plače. V Pravilniku o plačah²⁷ je določeno, da delavcu pripada dodatek za skupno delovno dobo v višini 0,7 odstotka osnovne plače za vsako dopolnjeno leto delovne dobe. Glede na to, da je prvi direktor 3. 4. 2005 dopolnil 40 let delovne dobe, bi mu družba Snaga do vključno marca 2005 morala obračunati dodatek za delovno dobo v višini 27,3 odstotka, od aprila 2005 naprej pa v višini 28 odstotkov od zneska osnovne plače. Družba Snaga je prvemu direktorju obračunala za 402.173 tolarjev nižji dodatek za delovno dobo, kot je bilo določeno v pogodbi o zaposlitvi in Pravilniku o plačah.

Pojasnilo družbe Snaga

Družba Snaga je prvemu direktorju obračunavala dodatek za delovno dobo v višini 20 odstotkov na podlagi njegove zahteve. Direktor se je odrekel izplačilu premalo obračunanega dodatka za delovno dobo.

2.2.1.1.e V pogodbi o zaposlitvi z drugim direktorjem je določeno, da se osnovna bruto mesečna plača direktorja določi v skladu s Sklepom o merilih v višini 95 odstotkov plače župana MOM, ki je ob podpisu pogodbe znašala 804.204 tolarjev in se spreminja s spremembo plače župana. Izplačila osnovne plače in dodatkov za delovno dobo so bila v vseh pomembnih pogledih pravilna.

2.2.1.2 Del plače za delovno uspešnost

2.2.1.2.a Prvi direktor v pogodbi o zaposlitvi nima določenega dela plače za delovno uspešnost in ga v obdobju njegovega mandata tudi ni prejel.

2.2.1.2.b V pogodbi o zaposlitvi z drugim direktorjem je določeno, da se direktorju lahko v skladu s Sklepom o merilih mesečno obračuna tudi plača za delovno uspešnost. V Sklepu o merilih je določeno, da se direktorju lahko izplača nagrada za uspešnost poslovanja, če so v letu, za katerega se izplačuje nagrada, izpolnjeni določeni pogoji, in le ob predhodno pridobljenem soglasju župana. Družba Snaga je drugemu direktorju mesečno obračunavala plačo za delovno uspešnost v višini 7,5 odstotka osnovne plače na podlagi Sklepa o izplačilu za poslovno uspešnost²⁸, ki ga je podpisal drugi direktor. Drugemu direktorju je bila izplačana mesečna delovna uspešnost v skupnem znesku 241.261 tolarjev, kar ni v skladu s pogodbo o zaposlitvi in Sklepom o merilih.

Ukrepi družbe Snaga

Družba Snaga je drugemu direktorju pri obračunu plače za september 2006 znižala plačo za 241.261 tolarjev.

2.2.1.3 Del plače za poslovno uspešnost

2.2.1.3.a Prvi direktor v pogodbi o zaposlitvi nima določenega dela plače za poslovno uspešnost in ga v obdobju njegovega mandata tudi ni prejel.

2.2.1.3.b V pogodbi o zaposlitvi z drugim direktorjem je del plače za poslovno uspešnost opredeljena kot trinajsta plača in božičnica. Določeno je, da je direktor upravičen tudi do trinajste plače in božičnice, ki se izplačujejo zaposlenim. Navedena določba je v neskladju s Sklepom o merilih, ki določa, da se direktorju lahko izplača le nagrada za uspešnost poslovanja, če so v letu, za katerega se izplačuje nagrada, izpolnjeni določeni pogoji, in le ob predhodno pridobljenem soglasju župana.

²⁷ Sprejet na seji nadzornega sveta družbe Snaga dne 11. 6. 1999.

²⁸ Z dne 5. 9. 2005.

Nadzorni svet družbe Snaga je s sklepom²⁹ potrdil načrt poslovanja za leto 2005, v katerem je določeno, da je ob koncu leta predvidena trinajsta plača v višini enomesečne povprečne mase plač izplačanih v podjetju. Predvidena sredstva za trinajsto plačo so v družbi Snaga v letu 2005 znašala 41.000 tisoč tolarjev.

Direktor je sprejel sklep³⁰, da se pri obračunu plač za julij, avgust, september in oktober 2005 izplača poslovna uspešnost (na podlagi podatkov poslovanja od januarja do junija 2005 v primerjavi z načrtom in oceno poslovanja za leto 2005) v skupni višini enomesečne obračunane povprečne plače v podjetju. Prva polovica (za julij in avgust) se izplača zaposlenim odvisno od plačilnega razreda, druga polovica (za september in oktober) pa v enaki vrednosti neodvisno od opravljenih delovnih ur v posameznem obračunanem mesecu (po modelu obračuna v preteklih letih).

Del plače za poslovno uspešnost je bil direktorju sicer obračunan v skladu s pogodbo o zaposlitvi, vendar pa določila pogodbe o zaposlitvi, ki se nanašajo na plačo za poslovno uspešnost, niso v skladu s Sklepom o merilih, iz česar izhaja, da obračun plače za poslovno uspešnost v znesku 433.578 tolarjev ni v skladu s Sklepom o merilih.

Ukrep družbe Snaga

Družba Snaga je drugemu direktorju pri obračunu plače za september 2006 znižala plačo za 433.578 tolarjev.

2.2.2 Določanje in obračunavanje bonitet

V pogodbah o zaposlitvi z obema direktorjema je določeno, da se glede pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ter pooblastil in odgovornosti direktorjev v vseh zadevah, ki niso posebej opredeljene v pogodbi o zaposlitvi, upoštevajo določila veljavne delovnopravne zakonodaje Republike Slovenije in kolektivnih pogodb, aktov in sklepov organov podjetja, določila Statuta in drugih splošnih aktov podjetja.

2.2.2.1 Boniteta za uporabo mobilnega telefona

Boniteta za uporabo mobilnega telefona je bila obema direktorjema obračunana v skladu z Odredbo o uporabi mobilnih telefonskih aparatov v pogodbi o zaposlitvi³¹. Direktorjema je bila v letu 2005 obračunana boniteta za uporabo mobilnega telefona od januarja do vključno decembra 2005 v znesku 36.000 tolarjev. Obračun bonitet za uporabo mobilnega telefona je bil v vseh pomembnih pogledih pravičen.

2.2.2.2 Boniteta za plačilo zavarovalnih premij

Direktorjema je družba Snaga mesečno plačevala premije za dodatno zdravstveno zavarovanje in obračunavala boniteto do vključno maja 2005 mesečno v znesku 4.737 tolarjev in od junija 2005 mesečno v znesku 4.969 tolarjev (skupaj 58.473 tolarjev). Direktorjema je družba Snaga plačevala dodatno zdravstveno zavarovanje in obračunavala boniteto v skladu s 120. členom Pravilnika o delovnih razmerjih

²⁹ 21. redna seja nadzornega sveta z dne 9. 3. 2005.

³⁰ Dne 26. 7. 2005.

³¹ Sprejel direktor družbe Snaga dne 23. 1. 2001.

in osebnih dohodkih ter povračilih stroškov³², ki je veljal do konca avgusta 2005, in v skladu s 105. členom Podjetniške kolektivne pogodbe družbe Snaga³³, ki je veljala od septembra 2005. Obračun bonitete za plačilo zavarovalnih premij je bil v vseh pomembnih pogledih pravilen.

2.2.3 Povračila stroškov v zvezi z delom

V obeh pogodbah o zaposlitvi z direktorjema je določeno, da se glede pravic in obveznosti iz delovnega razmerja ter pooblastil in odgovornosti direktorjev v vseh zadevah, ki niso posebej opredeljene v tej pogodbi, upoštevajo določila veljavne delovnopravne zakonodaje Republike Slovenije in kolektivnih pogodb, aktov in sklepov organov podjetja, določila Statuta in drugih splošnih aktov podjetja.

Direktorjema so bili povrnjeni stroški v zvezi z delom (prevoz na delo in z dela in regres za malico) v znesku 382.743 tolarjev. Prvi direktor je dobil v letu 2005 povrnjene stroške regresa za prehrano v znesku 738 tolarjev in stroške prevoza na delo in z dela. Drugi direktor je dobil bone za prehrano v vrednosti 650 tolarjev in izplačano razliko v juliju 2005 do zneska 738 tolarjev (88 tolarjev) in od avgusta do decembra 2005 razliko do zneska 1.246 tolarjev (596 tolarjev) ter stroške prevoza na delo in z dela.

2.2.3.a V sprejeti Podjetniški kolektivni pogodbi družbe Snaga je v 106. členu določeno, da se povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in z dela, povračila stroškov za službena potovanja ter terenski dodatek) izplačujejo v skladu s kolektivno pogodbo dejavnosti oziroma njeno tarifno prilogo ter Uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov³⁴ (v nadaljevanju: Uredba), ki se ne všttevajo v davčno osnovo. Navedena določba Podjetniške kolektivne pogodbe družbe Snaga ni v skladu z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov³⁵ (v nadaljevanju: ZPSDP), saj ta ureja izplačilo regresa za prehrano med delom, povračilo stroškov prevoza na delo in z dela, dnevnic za službena potovanja v državi, kilometrino, povračilo stroškov prenočevanja, terenski dodatek, odpravnino ob odhodu v pokoj in nadomestilo za ločeno življenje za zaposlene v javnih podjetjih.

2.2.3.b V skladu s 7. in 11. členom ZPSDP in objavljenim količnikom rasti cen prehrabnih izdelkov³⁶ znaša znesek regresa za prehrano med delom v letu 2005 717 tolarjev na dan za dneve prisotnosti na delu. Direktorjema je bil zato preveč izplačan regres za prehrano v znesku 56.332 tolarjev, in sicer prvemu direktorju v znesku 2.709 tolarjev, drugemu pa v znesku 53.623 tolarjev.

Ukrep družbe Snaga

Družba Snaga je drugemu direktorju pri obračunu plače za september 2006 znižala neto plačo za 53.623 tolarjev.

³² Sprejet na seji delavskega sveta družbe Snaga dne 6. 12. 1990.

³³ Začela se je izvajati 1. 9. 2005.

³⁴ Uradni list RS, št. 142/04, 7/05 in 60/05.

³⁵ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98 in 48/01.

³⁶ Uradni list RS, št. 3/05 in 69/05.

2.2.4 Regres za letni dopust in koriščenje letnega dopusta

Prvemu direktorju je bil februarja 2005 izplačan regres za letni dopust v znesku 200.000 tolarjev. V februarju 2005 izplačan regres za letni dopust ni presegel 70 odstotkov povprečne plače predpreteklega meseca zaposlenih v Republiki Sloveniji³⁷. Izplačilo regresa za letni dopust je bilo v vseh pomembnih pogledih pravilno.

2.2.5 Odpravnina ob upokojitvi

V pogodbi o zaposlitvi prvega direktorja je določeno, da direktorju pripada zaradi prenehanja mandata in delovnega razmerja zaradi upokojitve trikratni znesek zadnje mesečne plače.

Odpravnina ob upokojitvi je bila prvemu direktorju obračunana v višini zadnjih treh obračunanih plač in je znašala 3.821.625 tolarjev.

Družba Snaga je pri izračunu višine odpravnine ob upokojitvi prvemu direktorju upoštevala zadnje tri obračunane plače, čeprav je v pogodbi o zaposlitvi določeno, da je potrebno upoštevati trikratni znesek zadnje mesečne plače. Direktorju je bila zadnja mesečna plača obračunana v znesku 1.238.636 tolarjev. Trikratni znesek zadnje mesečne plače znaša 3.715.908 tolarjev. Prvemu direktorju je bila zato obračunana previsoka odpravnina ob upokojitvi v znesku 105.716 tolarjev glede na pogodbo o zaposlitvi, vendar pa je bila odpravnina direktorju obračunana v skladu z Zakonom o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov³⁸, ki v 10. členu določa, da znaša odpravnina ob odhodu v pokoj tri povprečne plače na zaposlenega v Republiki Sloveniji oziroma tri zadnje plače zaposlenega, če je to zanj ugodneje.

³⁷ Povprečna mesečna bruto plača v Republiki Sloveniji je decembra 2004 znašala 290.675 tolarjev.

³⁸ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

3. MNENJE

Revidirali smo pravilnost določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov v zvezi z delom in regresa za letni dopust direktorjev Snage, javnega podjetja, d. o. o., Maribor v letu 2005. Za pravilnost določanja plač direktorjev družbe Snaga sta odgovorna mestni svet in župan Mestne občine Maribor, vsak v okviru svojih pristojnosti. Za pravilnost določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov dela in regresa za letni dopust direktorjev družbe Snaga sta odgovorna nadzorni svet in direktorja družbe Snaga, vsak v okviru svojih pristojnosti. Naša naloga je izreči mnenje o pravilnosti določanja, obračunavanja in izplačevanja plač, drugih prejemkov, bonitet, povračil stroškov dela in regresa za letni dopust direktorjev družbe Snaga za leto 2005.

Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij³⁹. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja.

3.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja Mestne občine Maribor pri določanju plač direktorjev

Mestna občina Maribor je pri določanju plač direktorjev družbe Snaga v vseh pomembnih pogledih ravnala v skladu s predpisi (*pozitivno mnenje*).

Ne da bi izrazili pridržek pa opozarjamo na dejstvo, da Mestna občina Maribor v letu 2005 ni spremenila Sklepa o merilih v skladu s spremenjenim desetim odstavkom 100.b člena ZLS (točka 2.1.1).

3.2 Mnenje o pravilnosti poslovanja družbe Snaga pri določanju in obračunavanju plač direktorjev

Družba Snaga je v letu 2005 ravnala v neskladju s predpisi, internimi akti in pogodbo o zaposlitvi, ker je:

- drugemu direktorju izplačala plačo za delovno uspešnost v znesku 241.261 tolarjev kljub temu, da Sklep o merilih, na katerega se sklicuje pogodba o zaposlitvi, plače za delovno uspešnost ne opredeljuje (točka 2.2.1.2.b);
- z drugim direktorjem sklenila pogodbo o zaposlitvi, ki dovoljuje izplačilo poslovne uspešnosti v neskladju s Sklepom o merilih, in direktorju obračunala plačo za poslovno uspešnost v znesku 433.578 tolarjev v neskladju s Sklepom o merilih (točka 2.2.1.3.b);

³⁹ Uradni list RS, št. 41/01.

- direktorjema izplačala regres za prehrano v previsokem znesku 56.332 tolarjev glede na določbe 7. in 11. člena ZPSDP in objavljenim količnikom rasti cen prehrambenih izdelkov (točka 2.2.3.b).

Menimo, da je družba Snaga v letu 2005 pri določanju, obračunavanju in izplačevanju plač in povračil stroškov v zvezi z delom direktorjev ravnala v pomembnem neskladju s predpisi, internimi akti in pogodbama o zaposlitvi (*negativno mnenje*).

4. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Mestna občina Maribor mora v roku 80 dni, družba Snaga pa v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljanih ukrepov.

MOM mora v odzivnem poročilu predložiti spremenjen Sklep o merilih v skladu s spremenjenim desetim odstavkom 100.b člena ZLS (točka 2.1.1).

Družba Snaga mora v odzivnem poročilu predložiti:

- pogodbo o zaposlitvi z direktorjem družbe Snaga, ki bo v skladu s spremenjenimi merili MOM oziroma bo omejevala plačo direktorja vsaj v višini plače župana MOM (točka 2.2.1.3.b).
- plačilno listo direktorja, iz katere bo razvidno povračilo regresa za prehrano med delom v skladu z ZPSDP (točka 2.2.3.a).

Družba Snaga je med revizijskim postopkom že izvedla nekatere ustrezne popravljalne ukrepe (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1), ki jih v nadaljevanju na kratko povzemamo:

- drugemu direktorju je bila obračunana plača za delovno uspešnost v neskladju s Sklepom o merilih, družba Snaga pa mu je pri obračunu plače za september 2006 znižala plačo za 241.261 tolarjev (točka 2.2.1.2.b);
- drugemu direktorju je bila obračunana plača za poslovno uspešnost v neskladju s Sklepom o merilih, družba Snaga pa mu je pri obračunu plače za september 2006 znižala plačo za 433.578 tolarjev (točka 2.2.1.3.b);
- drugemu direktorju je bil preveč izplačan regres za prehrano in družba Snaga mu je pri obračunu plače za september 2006 znižala neto plačo za 53.623 tolarjev (točka 2.2.3.b).

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljanih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člen ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljanih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴⁰. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da MOM in družba Snaga kršita obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

⁴⁰ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

5. PRIPOROČILA

Računsko sodišče priporoča, naj Mestna občina Maribor spremeni Sklep o merilih, ki bo pri določitvi plače direktorjev:

- upošteval obseg nalog, finančno stanje podjetij ter doseganje ciljev iz letnih načrtov,
- vseboval omejitve, da se v pogodbah o zaposlitvi direktorjev ne sme določati drugih pravic oziroma oblik nagrajevanja, kot so opredeljena v merilih,
- določal obvezno soglasje župana k pogodbi o zaposlitvi.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Poslano:

1. Mestni občini Maribor, priporočeno s povratnico;
2. Snagi, javnemu podjetju, d. o. o., Maribor priporočeno s povratnico;
3. Borisu Soviču, priporočeno;
4. Branku Šnudlu, priporočeno;
5. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
6. arhivu, tu.

RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE · THE COURT OF AUDIT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija · tel.: +386 (0) 1 478 5800 · fax: + 386 (0) 1 478 5891
sloaud@rs-rs.si · www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija · tel.: +386 (0) 2 250 5880 · fax: +386 (0) 2 250 5896